

Muistio Vihreä liitto r.p.:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2018–31.08.2020

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen valtionavustusta saaviin puolueisiin sekä niiden naisjärjestöihin ja eräisiin piirijärjestöihin. Tarkastus Vihreä liitto r.p.:een on kohdistunut aikaan 1.9.2018–31.8.2020.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 49 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2021 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors, johtava tilintarkastaja Pontus Londen ja ylitarkastaja Hanna Surakka. Tarkastusta on valvonut johtaja, JHT Jaakko Eskola.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 6.4.2020. Puolue on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin ja tarkastuspalaveri pidettiin 21.10.2020 videoyhteyksin. Tarkastuspalaveriin osallistui puolueen talous- ja henkilöstöpäällikkö Aleksi Laine.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Vihreä liitto r.p.:n tilinpäätöstiedot on tarkastusajalta toimitettu puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään puoluelain mukaisesti. Tilintarkastuskertomuksiin sisältyy puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt oleellista raportoitavaa piirin kirjanpidollisista menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Vihreä liitto r.p. on tehnyt ajantasaisia ilmoituksia puoluerahoituksen järjestelmään 5 600,00 euron edestä ajalta 01-08/2020, 100 885,00 euron edestä vuodelta 2019 ja 21 018,00 euron edestä vuodelta 2018. Osa vaaleihin saaduista, ilmoitetuista tuista on ehdokkaiden tukiyhdistyksille osoitettuja lahjoituksia, joissa puolue on toiminut vain lahjoituksen välittäjänä lahjoittajalta tuen kohteelle. Tarkastuksessa ei käynyt ilmi muita tukia, jotka olisi tullut tarkastusajanjaksolta ilmoittaa.

Puolue on linjannut ilmoittavansa vaalikampanjan kuluja ja rahoitusta koskevissa erittelyissä kaikki yli 1000 euron saadut tuet.

Valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Valtionavustustilityksensä 2019 mukaan Vihreä liitto r.p. on saanut vuonna 2019 valtionavustusta 2 716 542,00 euroa (täsmää puoluetukipäätökseen). Vuoden 2019 valtionavustustilityksensä mukaan Vihreä liitto r.p. on siirtänyt edelleen valtionavustusta yhteensä 658 031,85 euroa, josta piirijärjestöille 144 613,63 euroa, naisjärjestölle 158 918,22 euroa (5%) ja Vihreä Lanka Oy:lle 354 500,00 euroa.

Vihreä liitto r.p. on tehnyt valtionavun käytöstä ja valvonnasta sopimukset. Sopimuksissa viitataan virheellisesti puoluelain vanhaan 9 e §:ään, jonka mukaan valvova taho on oikeusministeriö. Valvoja on vuodesta 2016 kuitenkin ollut Valtiontalouden tarkastusvirasto. Tämä tulisi jatkossa korjata. Suositellaan, että sopimukset tehdään vuosittain, jotta niiden sisältämä tieto olisi ajantasaista.

Tarkastuksessa todettiin, että puolueen ja piirien valtionavustustilityksissä oli poikkeamia piirien saaman valtionavustuksen osalta. Osa avustuksista on käsitelty kirjanpidollisesti muuna saatuna avustuksena, eikä saatuna piiritukena. Tältä osin puolueen ja piirien tulisi jatkossa varmistua kirjausten yhdenmukaisuudesta.

Valtioneuvoston vuoden 2018 avustuspäätöksen liitemuistion mukaan Valtiontalouden tarkastusviraston huomioiden pohjalta selvitetään tarvetta puoluelain 9 §:n muuttamiseksi. Lain mukaan puolueen avustuksesta osa voidaan osoittaa muun yhdistyksen toiminnan tukemiseen, mutta avustusehdoissa mainitaan myös muu yhteisö tai säätiö. Valtioneuvosto on 21.1.2019 pyytänyt oikeusministeriötä käynnistämään asiaa koskevan lainsäädäntöhankkeen, ja sitä valmistelee parlamentaarinen työryhmä.

Hanna Surakka
ylitarkastaja